

Informatie voor schoolleiders bij de prikactie

De organisaties, waaronder de AVS, die verenigd zijn in het PO-front hebben opgeroepen tot een prikactie op dinsdag 27 juni aanstaande. Leerkrachten in Nederland zullen dan een uur later starten met hun les dan normaal. Tot deze prikactie is opgeroepen om hun boodschap aan de politiek kracht bij te zetten. Zij willen dat in het regeerakkoord extra geld wordt vrijgemaakt voor eerlijke en rechtvaardige salariëring en minder werkdruk in het primair onderwijs. Op 27 juni wordt hiertoe ook een petitie aangeboden in Den Haag. De AVS is zich ervan bewust dat deelname aan de acties voor schoolleiders in de aanloop extra werk en verantwoording betekent. Daarom zetten we hier de informatie op een rijtje.

Wat betekent dat concreet voor elke school

De prikactie op 27 juni betekent concreet dat de leraren de school een uur later open doen. De leraren (maar ook directeuren en ondersteunend personeel) komen later op school of geven het eerste uur geen les. Omdat hier sprake is van een collectieve actie en niet van een staking betekent dat voor werknemers het volgende:

Voor de actie

Bonden roepen op tot collectieve actie

Bonden zullen een collectieve actie aankondigen op 27 juni. De prikactie wordt door bonden voor die tijd formeel aangezegd bij de politiek (met ondersteuning van de PO-Raad) en bij de PO-Raad als werkgeversorganisatie. Bonden roepen niet op tot staking met volledige werkonderbreking, maar tot een alternatieve vorm van actievoeren. Zij vragen hun leden om een uur geen les te geven. Leraren kunnen wel ander werk doen, zoals teamoverleg, administratieve werkzaamheden, etc. Op scholen bepalen leraren zelf hoe zij actievoeren. De prikactie valt hiermee onder het recht op collectief actievoeren van medewerkers.

Overleg op de school

Werknemers hebben het recht om actie te voeren. Voor directeuren is het handig om tijdig te weten welke personeelsleden wel en welke niet mee willen doen aan de actie en daar een inventarisatie van te maken. Hierbij is het van belang te weten of leraren helemaal niet willen werken, of dat ze wel willen werken maar geen les willen geven. De AVS staat achter deze actie en hoopt dat zowel intern als extern wordt gecommuniceerd dat de actie ondersteund wordt, zodat leraren zich vrij voelen om mee te doen en samen een actie vorm te geven. Uiteindelijk beslist elke leraar echter zelf of hij of zij aan de actie wil deelnemen. Voor leraren is het daarom prettig als u van tevoren communiceert of u al dan niet van plan bent tijdens de actie hun salaris door te betalen (zie daarover hieronder meer).

Als op school duidelijk is of en hoe actie wordt gevoerd, is ook van belang ouders te informeren over wanneer de schooldeuren openen. Als wordt besloten dat de school een uur langer dicht blijft en er zijn leraren die niet mee willen doen aan de actie, kan alvast worden nagedacht over vervangende werkzaamheden voor die uren.

Informeren

- Informeer vooraf de MR over de actie en hoe die wordt vormgegeven;
- Zorg dat de ouders tijdig (uiterlijk 48 uur, maar liever nog een week van tevoren) geïnformeerd over de actie en wat de actie betekent voor hun kinderen.

Tijdens de actie

Scholen gesloten

Leraren bepalen hoe zij de actie willen vormgeven. Zij kunnen hun werk volledig onderbreken voor een uur (staking), maar er kan bijvoorbeeld ook in plaats van het lesgeven een teamvergadering plaatsvinden of administratief werk worden gedaan (actie). Bonden vragen hun leden om een uur lang geen les te geven, maar laten het verder aan de leraren hoe zij dat willen invullen. Als leraren het werk

helemaal neerleggen of geen les willen geven, dan kan er geen les worden gegeven. Scholen mogen ouders dan ook verzoeken de leerlingen gedurende dat uur zelf op te vangen. Het moet wel op tijd worden aangekondigd en scholen moeten voldoen aan de minimale onderwijstijden.

Leerlingen opvangen

Als de school door een staking van leraren dichtgaat blijft het schoolbestuur verantwoordelijk voor de opvang van leerlingen, als dat echt niet anders kan. Ouders moeten worden geïnformeerd bij wie zij terecht kunnen als ze hun kinderen zelf niet op kunnen vangen. In dit geval is er echter de oproep tot een collectieve actie, waarbij van ouders mag worden verwacht dat zij zich echt inzetten om zelf opvang te organiseren.

Ook kan het opvangen van leerlingen worden mogelijk gemaakt door externe buitenschoolse opvang. De kosten daarvan zijn dan in principe voor de ouders, niet voor het schoolbestuur. Ouders moeten daarvan uiteraard op de hoogte worden gesteld.

Omdat er hier sprake is van een collectieve actie (en geen staking) is de school niet verantwoordelijk voor de opvang voor leerlingen, mits dat op tijd aan ouders is meegedeeld. Vergelijkbaar met bijvoorbeeld een studiedag.

Salarissen doorbetalen bij de actie

Medewerkers mogen besluiten dat ze het werk volledig onderbreken (recht op collectief actievoeren). Dan is er formeel geen recht op salaris. Voor medewerkers in het bijzonder onderwijs is dit vastgelegd in artikel 7:628 van het Burgerlijk Wetboek dat stelt: 'geen arbeid, geen loon'. In de CAO PO is in artikel 11.2 lid 6 een vergelijkbare bepaling opgenomen. Ook voor medewerkers in het openbaar onderwijs geldt dat zij tijdens een volledige werkonderbreking geen recht hebben op salaris. Omdat bonden een collectieve actie organiseren handelen medewerkers niet onrechtmatig als zij besluiten het werk volledig te onderbreken. Zij kunnen daarvoor dus niet worden gesanctioneerd. Ook is meedoen aan de staking geen reden voor ontslag.

De Wet op het primair onderwijs (WPO) bepaalt dat de bekostiging moet worden besteed aan goed onderwijs. Hiermee wordt niet expliciet lesgeven alleen bedoeld. Wanneer dus wordt besloten tot de collectieve actie en andere werkzaamheden dan lesgeven worden uitgevoerd ligt voor de hand dat het doorbetalen van salaris aan deelnemende werknemers aan de actie wordt uitgevoerd. Als elk schoolbestuur ervoor kiest om salaris gewoon door te betalen, wordt een duidelijk statement afgegeven.

Geen les, wel werken

Daar de vakbonden de collectieve actie formeel organiseren, hebben leraren het recht om te zeggen dat zij geen les willen geven. Hiervoor kunnen zij niet worden gesanctioneerd of ontslagen. Als medewerkers geen les geven maar wel ander werk doen, behouden zij ook recht op salaris. Bij niets uitvoeren in dat uur is er geen recht op salaris.

Na de staking

Gemist lesuur en onderwijstijd

Door de prikactie zal er op je school een uur minder les worden gegeven op 27 juni. De Onderwijsinspectie controleert of er aan de minimale onderwijstijden is voldaan. Veel scholen hebben behoorlijk wat marge in uren ingebouwd, waardoor een uur korter les niet tot problemen zal leiden. Let dus wel op de totale omvang van de gerealiseerde onderwijstijd.

Gemist lesuur hoeft niet te worden ingehaald door leraren

Als leraren besluiten deel te nemen aan de actie, dan wel door even helemaal niet te werken, dan wel door een uur geen les te geven, hoeven zij dit lesuur later niet in te halen. Leraren verplichten dit uur later alsnog in te halen is in strijd met het recht op collectief actievoeren. Ook hoeven leraren geen verlof op te nemen voor de tijd dat zij actie hebben gevoerd.